

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVEIETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Befizetés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor

Erdőgazdálkodásunk.

Kassa, jan. 25.

Kassán mythologiai állapotok uralkodnak. Aminthogy egyrészt hiábavaló, szizifuszi munka a közállapotok tarthatatlansága ellen szót emelni, úgy annyira kimeríthetetlen a panaszok árja is, mint a Danaidák hirhelt hordója. De nem kevésbé a mythologiai korba illő az a gazdálkodás, mely a városi erdőben megy végbe. Már t. i. olyan szempontból, hogy az ott kifejtett üzemből ép oly kevés vállalkozói és üzleti szellem, valamint nemzetgazdaságtani tudás nyilatkozik meg, mint a szatirok és kentaurók korában lezajlott erdei életben. Valóban offenbachi élet dühöng Kassán, de korántsem bővelkedik annyi derűs mozzanatban, mint a nagy operettmester alkotásai. Szomorú és komoly gondolkodásra ösztönző dolgok történnek a mi szép erdőkoszoruzta városunkban.

A tüzelőfa ára emelkedett. — Ehhez a rémitő drágaságtól érzéketlenül tett polgárságnak alig volna hozzátenni valója. A polgárok már minden áremelkedést közömbös flegmával, mondhatni bizonyos akasztófa-humorról fogadnak, hiszen a megélhetés már ugyis abszurdum, a viszonyok nem rosszabbodhatnak, annyira rosszak, hát remélik a helyzet javulását.

Mi azonban nem látunk semmi okot a reménykedésre. Ameddig a városi intéző körök ilyen gazdasági politikát folytatnak, nem javulhat a helyzet, hanem a csőd felé visz. Mert mi a mostani fadrágulásnak is a kulcsa? Mi más, mint a rövidlátó, üzletszerűtlen, gazdaságtalan gazdálkodás.

A városi erdőkből, melyek a hivatalosan összeállított üzemből szerint évenként 70000 köbméter tűzifát képesek termelni, a tehetetlen gazdálkodás évenként csak 35—40000 köbmétert bír kihozni. A költségvetésbe bevételként tehát 70000 köbméter kerül, tényleg azonban csak maximum 40000 köbméter ára folyik be. A szembetűnő különbség, mely élénk elentmondásba keveri a költségvetési előirányzat szerkesztőit az erdőgazdálkodás effektuálóiival, világosan a helytelen gazdasági politikát okolja, úgy az előirányzottnál tetemesen ke-

vesebb bevétel mint pedig a fadrágulás miatt.

Mert ennek az oka abban rejlik, hogy a város ki van téve a munkabérek ingadozásának oly közvetlenül, hogy a legcsekélyebb bérjavítással is kénytelen a munkaerők fokozott követelését a közönségre áthárítani. Ebben pedig kettős hiba van.

Az nevezetesen, hogy egy olyan hatalmas üzemnek, mint erdőgazdálkodásunk, nem szabad tehetetlenül állania a munkaerő követeléseivel szemben. Hanem igenis tessék megfelelő munkaképességű erők állandó letelepítésével, és megélhetésük garantálásával úgy az előirányzott mennyiségű fa kitermelésével eddig csak illuzorius bevételt realizálni, mint pedig a munkabérek labilitása alól mentesülni.

Tehát okos és gazdaságos munkáspolitikára van szükség, mely a mellett, hogy a munkaerővel szemben méltányos és becsületes legyen, a városi közönség érdekeinek is védelmére szolgáljon. Anélkül semmire sem lehet menni, csak annyira, a meddig ma jutottunk. Intenzív s a fatermelés minden melléktermékét értékesítő, modern nagyüzemet fejleszteni ki erdőgazdaságunkból csak helyes munkáspolitikával lehet. Ezt tessék megtanulni és alkalmazni, — különben belépusztulunk s akkor elzengheti városunk romjain a vándor, hogy: A nagy Pán meghalt . . .!

Emelkedik a pótdó.

Hiába cáfolt a polgármester.

A kényelmes megoldás.

Ha nagy a deficit, mi a legkényelmesebb megoldás? Emelni a pótdót. Fizessen a polgárság, ha bele roskad is a terhekbe, ha agyon hajszolja is erejét, egészségét a megélhetés küzdelmeiben.

Elvégre a városi tanács nem mehet fejfel a falnak, ha oly sokat emészt föl Kassa háztartása, s a temérdek kiadásra a jövedelem nem nyújt fedezetet. Azt se kívánja senki, hogy erején felül álló feladatokra vállalkozzék példának okáért, hogy a könnyelmű megoldásról lemondva, sokat fáradjon más rendszerű gazdálkodáson.

A pótdó az a kipróbált biztos aranykulcs, melylyel szépen elzárható a gond s amely megosztja a kivezető ajtócskát a dif-

ferenciát feltüntető számok tömkelegéből. Minő kegyetlenség volna is megkövetelni, hogy 322.277 korona összegű deficitet a tanács valami meglepő módszerrel oszlassa szét. Mondjuk, ha úgy a városi bizottsági tagok sorában valaki így szólna:

— Nem fogadom el a költségvetést. A polgármester ur beköszöntőjében erős fogadalmat tett, hogy rendbe szedi Kassa zilált háztartását. Ez alatt a logikusan gondolkodó elme mást nem érthet, minthogy a régi rendszertől lényegesen eltérő módon akar gazdálkodni. A költségvetés előirányzata ezt a fájdalmat nem fedi. A gazdálkodásban szemernyi változást sem észlel a polgárság. Nagyobb kiadásokkal szemben ugyanazok a bevételek, mint azelőtt. Ellenben elszomorító ujság, hogy a pótdó még nagyobb, mint múlt éven volt. Miután feltételeznünk kell, hogy a polgármester ur nem azt értette ujtás alatt, hanem az új jövedelmi forrásokat, indítványozom ne szavazza meg a közgyűlés a költségvetést. Utasítsa azonban a város tanácsát, különösen a polgármestert, hogy záros határidő alatt, teszem fel egy hónap alatt konkrét és részletesen kidolgozott terveket terjesszen a közgyűlés elé, mely tervek keresztülvitelével a polgárság közvetlen, vagy közvetett megterhelése nélkül a jövedelem fokozása elérhető.

Csak hogy így senki se fog felszólalni, noha szavát a polgárság lelkes helyeslése kísérmé. A pénzügyi bizottság kimondotta, hogy 41:8 százalék a pótdó, a közgyűlésre már csak a szentesítés dolga vár. Mert a hernádpárti parlamentben idilli állapotok uralkodnak. Nincs ellenzék, nincs erélyes reformokat sürgető radikális tábor, csupa puszi pajtás ül együtt, aki világot se kellemetlenkedne a tanácsnak, vagy a polgármesternek. Minek is? 30 év óta divat pótdóval tedezni a deficitet, micsoda ármányos lélek az, ki olyasmit állítani merészel, hogy a modern városgazdálkodásban a legutolsó eszköz a pótdó s hogy ezer és ezer mód áll jóval előtte a deficit kiegyenlítésének.

Csak azt nem értjük, miért cáfolta meg a polgármester a lapok előzetes híradását a pótdó emelkedéséről? Hát nem emelkedett?!

Kincs a szemétdombon.

Kaparja ki a tanács.

A deficit fedezése.

A kényes izlésű közönség megbocsátia nekünk, hogy olyan témáról szólunk, mely nem való a szalónok sikos padlójára, de mint a város gazdasági életében sok más, föltétlen figyelmet érdemel. Ez a szemétdomb. Kassán annyit tudunk róla, hogy reggelenként éles csengettyű szóval felveri a szemetes kocsis a cselédek s a város külső határába kifuvározza a felesleges hulladékot, az összesepert, hasznavehetetlen szemetet. Ezzel aztán rendben is volna a dolog.

KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA

Kassa fő-utca 45. szám II. em. Férfi ruhá szabóság, egyházi és egyenruhazti intézete

A szemét, miután a lakásból kikerült, többé már nem érdekli a közönséget.

Nem is kell, hogy érdekelje, a többi azok dolga, akik a város gazdálkodását vezetik. Am az a baj, hogy őket sem érdekli. Pedig a szemét a modern szervezetű városok háztartásában kincsnek képvisel. Bármily furcsának lássék is vagyont, jelentékeny vagyont, amit csengő pénzzé lehet váltani.

Az eljárás nagyon egyszerű. A város a szemét lerakásra kijelölt telepen agyaggal bélelt mély gödröket ásat s abba önti a szemetet. Rövidesen ebből megéri a kitűnő compost-trágya, melynek métermázsája 40-50 fillérjével könnyedén értékesíthető. Az üzemköltség alig tesz ki 500 koronát s a várható tiszta haszon métermázsánként 15-20 fillért képvisel.

A németországi városok helyes gazdálkodási érzékkel már régóta üzik a jövedelemcsinálásnak ezt az egyszerű módját, azon elvből kiindulva, hogy manapság nincs értéktelen anyag, chemiai átváltozással minden értékesíthető. Kolozsvár most foglalkozik a szemét értékesítés gondolatával s ha a polgármester felvilágosításért oda fordul, bizonyára szívesen beavatják a terv aprólékos részleteibe is.

Amióta csak aktuális lett a városi költségvetés, folytonosan nyakgadjuk az új jövedelmi forrásokat. Több irányt meg is jelöltünk, melyen haladva a város új jövedelemre tehet szert. Ezt is azok közé soroljuk. Már most a kivétel a tanács dolga. A magunk részéről hozzájárultunk ahhoz, hogy ne csak frázisokon lovagoljunk, mikor fontos gazdasági kérdéssről van szó. Persze a jó szándék nem elegendő, ha nem követi nyommon a tett. A tett pedig a városi tanács kötelessége.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 25.

A folyosón.

A Ház mai ülése alatt a folyosón élénken pertraktáltak Polónyi ügyét. A vita a körül forgott, hogy elhagyja-e Polónyi állását, és ha el, úgy mikor?

Zboray Miklós egész bizonyossággal a mellett foglalt állást, hogy Polónyi mához egy évre is kéri fogja mint igazságügyminiszter tárcája-büdzséjének megszavazását.

Sándor Pál ezzel szemben fogadást ajánlott, hogy Polónyi egy hónap leforgása alatt nem lesz az élők, azaz a miniszterek sorában.

Formális ülés.

A Ház ma rövid formális ülést tartott. Hojtsy Pál betérjett a pénzügyi bizottságnak az appropriációs törvényjavaslatra vonatkozó jelentését. Majd harmadszori elolvasás után elfogadtak három vicinális vasuttról szóló javaslatot.

Ezzel az ülés véget ért.

Legközelebbi ülés január 29-én, kedden lesz.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, jan. 25.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma este 9 órakor Bécsbe megy a király elé, a kinek részletes jelentést fog tenni az egész Polónyi ügyről. Wekerle elutazása előtt részt vesz még az este 6 órakor tartandó véd-erőbizottsági ülésen.

Gyilkosság a főváros határában.

Budapest, jan. 25.

A Jászberényi uton Petró István egy borpincébe dolgozni hívta tegnap reggel

Liszka Imre munkást. Estig gyanútlanul dolgozott Liszka, majd este hátra támadta egy nagy késsel Petró, a ki erre eszméletlenül végig terült a földön. Liszka elvette a Petronál lévő 180 koronát és becsukta a pince ajtaját, eltűnt. Reggel felé Petró magához tért és nagy nehezen kivánszorgott a pincéből. A gyilkost kutatják.

Orosz forrongás.

Pétervár, január 25.

Egy zsidó forradalmár rálőtt egy rendőrtisztre, amire kivonultatták a katonaságot, amely attakot indított a járőreik ellen. Három embert agyonlőttek.

A válság.

Zichy a királynál,

Wekerle nyilatkozata.

Zichy Aladár gróf a király személye körüli miniszter tegnap délelőtt Bécsbe érkezett és delután kihallgatásra jelentkezett Ó Felségénél, az audienca egy óra hosszúságú tartott, az első alkotmányos értelembe vett felelős természetű jelentést ekkor kapta.

Ezzel elérkezett az a momentum, mikor a királyt illeti a döntő szó, mint ilyenkor mindig történni szokott, ezuttal is egy-két napi időt ad magának a király, míg végleges elhatározását megalkotja, így tehát valószínű, hogy a miniszterelnök bécsi utazása csak úgy szombat táján válik aktuálissá.

Egy bécsi jelentés szerint az udvarnál meglehetősen megegyeznek a vélemények arra nézve, hogy a legilletékesebb helyen milyen megítélésben lesz része a válság elintézésének, azt hangoztatják, hogy a megoldásnak az a módja, a melyet a minisztertanács választott. A válságot kielégítően intézi el.

A képviselőházban tegnap négy órától hat óráig tartó miniszteri tanácskozás volt. Ez volt a rendes heti minisztertanács, melyen a folyó ügyeket intéztek el. Ezután a kabinet tagjai a pénzügyi bizottságba mentek, mely az appropriációs törvényjavaslatot tárgyalta. A tárgyalás folyamán Wekerle miniszterelnök érdekes nyilatkozatot tett a válság kérdéséről.

Rakovszky Béla ugyanis felszólalt és aggodalmát fejezte ki az iránt, hogy mi lenne akkor, ha a válság egy előre nem látható fordulatot venne és az appropriációról szóló törvényjavaslat esetleg egy ogy kormány tulajdonába menne át, mely iránt bizalommal nem viseltünk.

Erre válaszolva kijelentette a miniszterelnök, hogy a válságról csak a hírlapok beszélnek és ha a kormány erről tudni fog, első kötelessége lesz erről a törvényhozást értesíteni.

UJDONSÁGOK.

A telegrafoszkóp.

Uj találmányról hoz hírt Párisból a táviró. A csodálatos új találmány a képek táviratozása, a telegrafoszkóp, amelylyel a felvett természeti képet közvetlenül lehet a távolba elküldeni. A főtalálók Belin-testvérek és Bing András dr. Már régóta foglalkoznak azzal a problémával, hogy lehetne a látható tüneményeket tisztán természettani uton messzeeső helyeken megjelentetni.

Korábbi kísérleteikkel is értek már el annyi eredményt a főtalálók, hogy a fölvevő állomáson a táviratozott kép pontosportok alakjában jelent meg a közönséges és nem preparált papírlapon. Uj készülékük, amely a Dueret-féle műszergyárban most

készült el sokkal tökéletesebb, mert lehetővé teszi a táviráshoz használt áram szabályozását és a szükséghez mért erősítést is. A készülékkel csak ezután fognak még kísérletezni, de ha a hozzáfűzött remények bevalnak a valóságban is, akkor már előre megállapítható: az új találmány jelentősége egyértelmű a távollátással, minden kicsinyítés nélkül.

— **Hová lett? Makovicska Istvánné** ma panaszos szóval adta elő a rendőrségen, hogy a nála anyaságba adott csöpp Mátyás András, aki a gyermekmenhelyben látott világot s azóta is ennek a humánus intézménynek kegyelméből nevelődik, eltűnt hazulról. Elküldte az asszony 8 órakor a csöpp 8 éves fiúcskát, aki azóta sem tért vissza. Talán el is pusztult a dermesztő nagy hidegben ha csak valahol jószívű emberek meg nem könyörültek rajta. Az eltűnt fiúcska, haja szőke, szeme kék, más ismertetőjele nincs. Szürke ruha volt rajta és fűzős cipő, barna sipka a fején, mikor hazulról eltávozott. Aki tud róla jelentse a rendőrségen.

— **Házasság öt esztendőre.** Megirtuk a minap azt az érdekes dolgot, hogy néhány hét előtt a japán kormány ügynökei bejárták a vidéket, hogy a háboruban elesett japán férfiakat magyar legényekkel pótolják. Fenyves ajánlatokkal 20-35 év közötti legényeket kivándorlásra csábították 5 évi házassági időre. A frigyből születendő fiúért a japán kincstár 100, leányért 50 koronát fizet. Mint most jelentik, erről a históriáról Andrassy Gyula gróf belügyminiszter is tudomást szerzett és államrendőrséggel nyomoztat az ügynökök után. Detektívek érkeztek a vidékre, akik a községekbe mentek az ügynökök után. A csábítás folytán tömegesen jelentkeztek a legények kivándorlásra Japánba.

— **A városi tisztviselők fizetésrendezése.** Pécs sz. kir. várostól átirat érkezett ma hatóságunkhoz, hogy a városi tisztviselők fizetésének emelésére állami segély eszközöltessék ki, mivel a mind rosszabbodó megélhetési viszonyokat tekintve, a városi tisztviselők fizetésének rendezése és annak legalább is a megyei tisztviselők részére biztosított javadalmazás mértéke szerint való megállapítása továbbra el nem odázható. Kéri Pécs városa, hogy hasonló szellemű felirattal pártoljuk e felterjesztését.

— **Az alkotmányos küzdelem emléktáblája.** Megirtuk, hogy Abauj-Tornamegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlés keretében leleplezte azt az emléktáblát, amelyet az alkotmányvédelemben kifejtett harc emlékére illesztettek a közgyűlési terem falaiba. Az emléktáblán a következő nevek vannak:

A vármegye ama választott tisztviselői, kik védtek az alkotmányt és vármegyéjüket követendő példaként állították az ország elé, a következők voltak: nagyrákói és kelemenfalvi Rakovszky Endre dr. alispán, bizáki Puky Endre dr. főjegyző, hidasnémeti Ferdinánd Gyula, Pallaghy Gyula tb. főjegyzők, mádi Papszász József dr., felsőmérái ostocharis Horváth Elemér aljegyző, Eckerdt János tiszti főügyész, Juhász Béla dr. tiszti alügyész, Naményi Koncz Gyula árvaszéki elnök, Stuller József árvaszéki elnök, bernátfalvi Bernáth József, ludrovai Moys Béla, Gyurkó Barna árvaszéki ülnökök, Ducsay Dénes árvaszéki tb. ülnök, csajthai Ferenczy Géza árvaszéki aljegyző, Géczy Gyula főszolgabíró, almási Gedeon Aladár, nagygercsi Jászay István, dobozi és kisszántói Dobozy István, lévai Koós Béla, putnoki Putnoki Sándor, fáji Fáy Barnabás főszolgabírák, siroakai Hedry Bertalan, péchyfalusi Péchy Gáspár, pilisi és szilasi Pilissy Nándor dr., szentimrei és krasznikvajdai Szentimrey Zoltán, tartaszadai Zabráczy József, ajkai Ajkay Miklós, kazinczii Kazinczy Imre dr. szolgabírák. Állítottat a törvényhatósági bizottság 1906. évi április hónap 20 án hozott határozata alapján, lelkes, hazafias adakozásból.

— **A kingstoni katasztrófa.** Londonba érkezett táviratok alapján jelenti tudósítónk, hogy Kingstonban elmúlt a rémület, az üzleti forgalom megkezdődött, a nép lassan-lassan visszatér a városba és a környéken banán és kókuszdiófa levelekből sátrakat helyvesz ideiglenes lakásul. Nagy erőfeszítéssel dolgoznak a városi villamosvasut elpusztult vonalainak helyreállításán és előreláthatólag még e héten megkezdődik a forgalom. A gázvilágítással azonban sokkal nagyobb a baj, mert a vezetékek mind megrepedtek s valószínűleg félénél hamarabb nem lehet a gázvilágítást helyreállítani. Végleges hivatalos kimutatás szerint a katasztrófa áldozatainak száma 750. Londoni illetékes körökben nem nyilatkoznak a kingstoni incidenstől, annál is kevésbé, mert a jamaikai kormányzó ura a helyzetnek és amerikai segítség nélkül is sikerül a nyugalmat és a rendet helyreállítani.

Nyakszirtmeregvedés Nyitramegyében. Pered és Nádszeg nyitramegyei községekben, mint lapunknak jelentik, veszedelmes betegség, a nyakszirtmeregvedés lépett fel. A betegség már veszélyes mérvet öltött, mert napról-napra szaporodnak a betegek, sőt már két áldozata is van: Barcsi Lajos és Patucz János gazdák meg is haltak nyakszirtmeregvedésben. A vármegye mindent megtett a veszedelmes baj elhárítására s a belügyminisztert is értesítette a betegség fellépéséről, mely a legszigorubb óvintézkedéseket rendelte el.

Nem lesz hadgyakorlat. Az a hír, hogy Magyarország délkeleti részén az idén hadgyakorlatok lesznek, amelyeken részt vesznek a kassai, budapesti és temesvári hadtestek, a legilletékesebb helyről nyert értesülésünk szerint teljesen téves. Mértékadó körökben semmit sem tudnak arról, hogy Magyarországon az idén egyáltalán tartanának hadgyakorlatokat. A csapatok kiképzési főának megfélemlőnek az idej gyakorlatok csupán a hadosztályok keretében mozoghatnak.

— **Kirabolt óvoda.** A F. M. K. E. titkarságától a következő értesítést vesszük: Nagybecsényen január 16—17-ike közötti éjjel ismeretlen tolvajok betörték a F. M. K. E. ovodájában és úgy az óvóhelyiségben, valamint az óvónő szobájában az összes szekrényeket fejszéssel feltörték és tartalmukat széjjelhányták. Mivel az óvónő most szabadságon van, nem lehet megállapítani, hogy a tolvajok mit vittek el. A betörésre úgy jöttek rá, hogy másnap reggel a falubeli emberek egy csomóba átkötve igen sok tárgyat találtak az utcán azon felszerelésből, amelyet a vallás és közoktatásügyi miniszterium az ovodának ajándékozott. A betörésről Paska István plébános értesítette az óvónőt, hogy siessen haza és a csendőrséget értesítse, hogy a tolvajok után nyomozzanak.

— **Az olcsó magyar könyvek** ama kitűnő gyűjteményében, amely „Magyar Könyvtár” cím alatt olyan nagyfontosságú tényezője lett kulturánknak, most négy szám jelent meg, ebben az új sorozatban is híven tükröztetve ama sokoldalú feladatokat, melyeket a vállalat szerkesztője maga elé tűzött. A legújabb magyar elbeszélő-irodalom egyik legkiválóbb képviselőjével szerepel benne: Bródy Sándorral, akinek „Az automobíli” című novellás füzeté megannyi gyöngyét tartalmazza ennek a mindig újszerű, mindig érdekes írónknak. A külföldi szépirodalomban is egy valóssággal klasszikus munkát nyújt a sorozat: Ebner-Eschenbach Máriaának „Krampampuli” című füzetét, melynek élén a német irodalom legszébb állatnovellája áll. Egy vadászat története ez, melynél elevenebbet és megindítóbbat keveset írtak. Ezt a füzetet, az eredeti stilművészetét szinte utólréve, Radó Ágnes ültette át magyar nyelvre. A régi klasszikus irodalomból való egy másik füzet, mely Molière egyik legszebb és éppen korunkban talán egyáltalán legaktuálisabb vigjátékát is közli, a „Tudós Nők”-et. Az új fordítás az ifjabb magyar műfordítók egyik

legjelesebbjéről, Gábor Andortól való, aki nem a rimtelen ötös jambus kényelmes köntösében tolmácsolja Molière-t, hanem megtartotta az eredeti hatásának egyik legfontosabb tényezőjét, a rimet is. Műfordítása, eltekintve egyéb erényeitől, már ezért is fölötte érdemes munka. Végre az ismeretterjesztő irodalom terén a magyar historikusok egyik legelseje, Thallóczy Lajos áll be a „Magyar Könyvtár” dolgozóitársai sorába, „III. Béla és a magyar birodalom” című tanulmányával egyiket adva a legelevenebb és legmagasabb korrajzoknak. — E négy füzet újra mutatja, hogy a „Magyar Könyvtár” szerkesztője mily nemes ambícióval és mily körültekintő józólással folytatja ezt a nagyszerű vállalkozást, mely tíz év alatt valósságos kincstárává lett a legjobb és legolcsóbb magyar olvasmányoknak. A „Magyar Könyvtár”-nak eddig megjelent 473 száma oly változatos, oly válogatott, oly gazdag tára a magyar és a világirodalomnak, hogy e téren a külföld hasonló gyűjteményeit is messze maga mögött hagyja. A teljes jegyzéket szívesen küldi meg ingyen minden könyvkereskedés vagy a kiadóhivatal: Lampel R. (Wodjányer F. és Fiai) Budapest, Andrassy-ut 21. Egy szám ára 30 fillér.

Színház, művészet.

A jezsuita.

Pay-Ordeix Sigismundó színművének második előadása volt tegnap. A szépszámu közönség meleg érdeklődéssel kísérte a darab minden egyes mozzanatát. A cselekmény során feltaruló megdöbbentő intrikák eleintén feszélyezték a közönség egy részét, mert a darabnak gyakorlatlan kézre valló szerkezete alkalmat nyújt a nézőnek arra, hogy netalán felbredi elfogultságát szembeállítsa a színpadról elhangzó igazságokkal. De hovatovább az elfogult szemlélő rezensután is felülkerekedik a szerző nevének meggyőző ereje. Itéletünk megalkotásánál azonban számításba kell venni és pedig hatékony tényező gyanánt azt a körülményt, hogy e darab csak speciális spanyol viszonyokra vonatkoztatva igaz minden részletében, mert cselekménye csakis a fanatizált spanyol társadalomban állhat meg. Lényegében azonban általános igazságokat hirdet.

Az előadás igen jó volt. Rácz dr. állott az előtérben, nemcsak szerepe által determinálva e helyre, de játéka kitűnőségénél fogva is. A bigotteriában nevelt, könnyen megfélemlíthető Paquito fel-fellobbanó akaraterejét sőt színekkel, de mégis világos érthetőséggel művésziösen illusztrálta. A sötét árnyalatokat, tisztán, kivehetően játszotta, ami mély intelligenciára és erős tehetségre mutat. Szeghő meglepő erővel adta Arburo atya szerepét. Azonban korántsem a képességei okozták a meglepetést, mert ezeknek már sokszor adta tanujelét, hanem az a gondos tanulmányra mutató készltség, melylyel kidolgozta alakítását. A tegnapi este számbavehető művészi sikert hozott neki. Bartha diszkréten játszott, de nem eléggé jellemző maszkja tömpitotta játékát. Vagy markánsabban kellett volna játszania, vagy karakterisztikusabb maszkot öltöni. Doktor pompás alak volt. Szénássy természetes, jó.

Takács Mariska és Fái Flóra megrázó drámai erővel játszottak. Follinuszné és Serfőziné igen jók voltak. (—r.)

— **Államtitkár.** Bisson, a francia vigjátékok mestere írta az „Államtitkár”, melyet szombat este elevenít fel a kassai társulat. Ami kitűnő vigjátéki ensemblénk bizonyára elsőrangú élvezetet szerez a közönségnek. Az államtitkárt Komjáthy János játssza, akinek ez egyik bravuros szerepe. A főbb szerepeket Faragó, Nagy Gyula, Rácz, Doktor, Fáy Flóra, Étsi Emilia, Takács Mariska és Follinuszné.

— **Fatinitza.** A Boccaccio örökszép muzsikájának szerzője Suppé írta a Fatinitza

operettet, mely ma este kerül színre. A mozgalmas, vidám jelenetekben gazdag operett muzsikája már sok élvezetet szerzett a közönségnek. A főbb szerepet Nagy Aranka, Kálai Lujza, Csöregyh, Nagy Gyula, Pápay és Faragó játsszák.

— **Sámson és Delila.** Barabás János a Nemzeti Színházban sikerrel adott drámáját előadásra megszerezte Komjáthy János. Most osztották ki a darabot a szereplőknek s a közeli napokban már premiért hirdet a nagyhatású drámából az igazgató.

Heti műsor:

Pénteken, január 25-én, Fatinitza. Op. 3 felvonásban.

Szombaton, január 26-án, Az államtitkár ur. Vigjáték 3 felvonásban.

Vasárnap, január 27-én, két előadás: délután 3 órakor leszállított helyárrakkal: II. Rákóczi Ferenc fogsága. Történelmi színmű 5 felvonásban: este 7 és fél órakor, hatodszor: A vig özvegy. Operette 3 felvonásban.

Hétfőn, január 28-án, hetedszer. A vig özvegy. Operett 3 felv.

Primadonna verseny.

A közönség által győztesnek ítelt primadonnát a Napló szerkesztősége imponzáns virágadományban részesíti a Vig özvegy 15-ik előadása alkalmával, amikor is a szavazást lezárjuk. A beérkezett szavazatokat háromtagú bizottság, a szerkesztő, egy színházi bérlő és egy művész olvassa össze s közli naponként a szavazás lezártaig. Szavazni lehet az alábbi szavazó-lappal, melyet levelező-lapra, vagy borítékba téve a Napló szerkesztőségének (Kossuth Lajos-utca 16) kérünk elküldeni.

Megindult a szavazás.

A Napló felhívására szerkesztőségünkhöz a mai napig beérkezett:

698 szavazat. Ebből kapott:

Kálai Lujza 437
Várad Margit 261

szavazatot.

Szavazó-lap.

I. kérdés: Ki tetszik a Vig özvegy szerepében? Kálai vagy Várad.

Felelet: _____

II. Ki énekel szebben, ki játszik jobban? Kálai vagy Várad.

Felelet: _____

A Kakas-utca 9-ik számu

Ház eladó.

Felvilágosítást ad CSENGERI DEZŐ ügyv. Szepsi-ut 4.

Egy jobb házba szoptatós dajka, aki orvosilag kitűnő egészségűnek találtatott, állást keres.

Czim: Deák-Ferenc utca 15. sz. LÓVY MIKSÁNÉ, I. em.

!!! Valódiságáért jótállás !!!

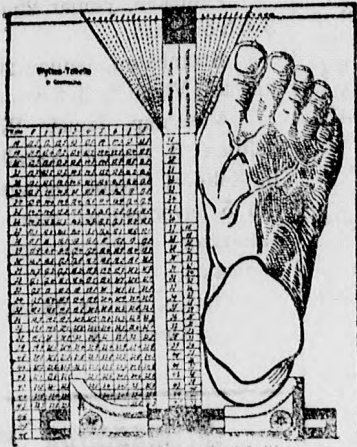
A CHASALLA-rendszerű czipő

Fölsch-Engelhardt rendszere
(m. kir. 32286. — os. sz. szabadalom)

megtartja a láb természetes nemes alakját, úgy simul a lábhoz, mintha oda volna öntve és amellet kifogástalan eleganciájával és tartósságával tűnik ki.

Rendes láb rossz formájú czipőben.

Chasalla-lábméregőző.

Rendes láb. Chasalla czipők

Egyedüli elárusító **GUTTFREUND SAMU** Kassa, Fő-u. 43.

MAGÁNYOS HÁZ
egy, esetleg két kis lakással és kerttel MÁRCIUS HÓ 1-től **BÉRBE KERESZTEK.**

Cím a kiadóhivatalban.

A szepti kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

75.
tkv. 1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szepti kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Brunyanszky Berta és Brunyanszky Bela végrehajthatónak Handlovics Jánosné sz. Macsata Julianna végrehajtást szenvedő elleni 186 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kassai kir. törvényszék a szepti kir. járásbiróság területén lévő Jászó községben fekvő

a jászói 214 sztkvben felvett s Macsata Boldizsár, Handlovics Jánosné sz. Macsata Julianna és Handlovics János néven álló 368 hrsz. ház és udvarra 800 kor., 369. hrsz. kette 56 kor., 790. hrsz. szántóra 19 kor., 1271. hrsz. szántóra 39 kor., 1986. hrsz. szántóra 244 kor., 2057. hrsz. rétre 51 kor., 2218 ból hrsz rétre 107 kor., 2227. hrsz. szántóra 53 K, 2521. hrsz. szántóra 60 kor., 2634 hrsz. számú szántóra 67 K és a jászói 557 sztkvben A + I 1700 ból hrsz. a felvett ingatlanok a Macsata Boldizsár, Handlovics Jánosné, Macsata Julianna és Handlovics János néven álló zálogtartó jogára 184 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1907. évi március hó 27 én d. e. 10 órakor Jászó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadé-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szepti kir. járásbiróság mint tkvi. hatóság 1907. évi január 11 én.

Windegg.
kir. jbró.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYAR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzekkel kívánunk a serfözde készséggel szolgálni.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

KASSAI TAKARÉKPÉNTÁR.

ÉRTESETÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi 3 1/2 százalékkal emelt kamatlábát f. hó 1-től

4 százalékra emeltük

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli.

Kassa, 1906. november 2.

Az igazgatóság.